

Tõlkijate päeva seminar 2023

TÕLKIJAJA ELUKUTSE TÄNA JA HOMME

29. septembril 2023 kell 10.00–15.00

Tartu, Lossi 3, auditoorium 328

10.00 **Kogunemine ja hommikukohv**

10.25 **Avasõnad**

10.30 **Kuidas vabakutselise tõlkijana läbi lüüa?
Üks eduvalem: keeled + ettevõtlus + tehnoloogia**

Daniel Sebesta – tšehhi vandetõlk, vabakutseline tõlkija ja tõlkekoolitaja
Ettekanne on inglise keeles ja toimub veebiülekanadena.

Võõrkeelte valdamine on väärtuslik oskus, kuid tõlketööstuses läbi löömiseks sellest enam ei piisa. 2022. aastal oli keeleteenuste sektori ülemaailmne kogukäive 28 miljardit USA dollarit, mis teeb sellest ka tulusa äri. Tõlkijale on ettevõtlusoskused hädavajalikud ning ta peab süvitsi tundma ka oma klientide äri ja sõnavara. Masintõlke ja tehisintellekti ajastul nõuab keeleteenuste osutamine järjest keerukamate tehnoloogiliste lahenduste valdamist. Oskuslikul kasutamisel lihtsustavad need aga tõlkija tööd ning suurendavad tema eduvõimalusi.

11.15 **Tõlkija kui kameeleon muutavas maailmas**

Siret Laasner – tõlkija ja vandetõlk, *Interlex Media & Translations*

Tõlkija töös on viimase viie aasta jooksul muutunud nii mõndagi. Eelkõige on tekkinud vajadus vaadata üle oma töövõtted ja süveneda üha rohkem IT maailma, sest konkurentsipüsimeks ei loe enam ainult lai silmaring ja hea keeletaju, vaid ka arvutioskus. Milline on tõlkija tulevik ja kas tõlkesektoris peaks tundma muret tehisintellekti võidukäigu üle?

12.00 Kohv ja suupisted

13.00 Kus on keelevabaduse piir?

Helika Mäekivi – TÜ keelnõunik ja Eesti Keeletoimetajate Liidu juhatuse esimees

Ettekandes tuleb näidete varal juttu sellest, mis takistab tõlkija ja toimetaja piiratud keelevabadust. Mis mõjutab meid väljastpoolt ja kus otsustame ise piirid seada?

13.30 Euroopa kirjaliku tõlke magistri pädevusraamistik

Terje Loogus – TÜ maailma keelte ja kultuuride instituudi direktor ja tõlkeõpetuse kaasprofessor

Tõlkija elukutse on seoses digitehnoloogiliste arengutega viimastel aastatel palju muutunud. Kuigi tänapäeval on tõlkija käsutuses mitmesugused tehnoloogilised abivahendid, ei tähenda tehnoloogia võidukäik siiski seda, et teised oskused ja teadmised muutuksid vähem oluliseks. Ettekandes tutvustatakse Euroopa kirjaliku tõlke magistri pädevusraamistikku, mille eesmärk on tagada, et tõlkijate erialane väljaõpe oleks kvaliteetne ja vastaks tööturu muutuvatele vajadustele. Tartu Ülikooli tõlkeõpetuse õppekava üliõpilaste seas läbi viidud uuringu tulemuste põhjal analüüsitakse, kuidas üliõpilased ise hindavad oma tõlkealast pädevust.

14.00 Aruteluring tõlkija spetsialiseerumisest ja uutest tehnilistest lahendustest

Moderaator: tõlkeõpetuse II kursuse magistrant **Katrin Selbak**.

Osalejad: **Krete Saak** (tõlkeõpetuse vilistlane, Toimetaja tõlkebüroo),

Rita Niineste (Euroopa Komisjoni tõlkija ja keelenõunik)

Andrus Lauringson (tõlkeõpetuse II kursuse magistrant, tegevtoolkija),

Liisi Jakobson (tõlkeõpetuse vilistlane, Tartu Observatooriumi teadur),

Margus Puusepp (tõlkeõpetuse vilistlane, tõlk ja tõlkija).

15.00 Lõpetamine

Ürituse korraldavad:

Euroopa Komisjoni Eesti esindus

Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride instituudi tõlkeõpetuse ja -uuringute osakond

